

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ירושלים, כ"ט בתשרי התשע"ד
3 באוקטובר 2013

תר"מ 139/20

- העותרים: 1. הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
2. "הליכוד בראשות רחמים מלול"
3. מר רחמים מלול

נגד

המשיבה: רשימת "רחובותי בראשות מתן דיל"

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

1. העותרים פנו אליי בבקשה למתן צו נגד המשיבה בגין תעמולה המהווה הטעייה. לטענתם, המשיבה פרסמה מודעות עליהם מתנוסס הכיתוב "רחובותי! בראשות מתן דיל ביחד מובילים את העיר" יחד עם פתק הצבעה עם שמו של העותר 3. לטענתם, אין כל שיתוף פעולה בין מר מלול לבין המשיבה, ולפיכך, תכלית הפרסומים היא "לגנוב את דעתם של הבוחרים תושבי רחובות, להטעות אותם ולטעת בתודעתם באמצעות מניפולציה בלתי הוגנת ואסורה, מסר שקרי ומטעה לפיו, המבקש 3, ראש העיר רחובות, מר רחמים מלול, הוצע על ידי המשיבה כמועמדה לראשות העיר וכי הם משתפים פעולה" (סעיף 6 לעתירה).

2. לטענתם, מטרת הפרסום היא "להגביר, באמצעים לא הוגנים, את כוחה של הרשימה 'רחובותי' ולהחליש את כוחה של המבקשת 1, רשימת 'הליכוד בראשות רחמים מלול', שכן הבוחרים שאליהם פונה המשיבה באמצעות המודעה הם בוחרים, שהסבירות

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

שהם יצביעו בעד המבקשת 1, רשימת 'הליכוד בראשות רחמים מלול', הינה גבוהה, שכן מר מלול הוצע על ידי המבקשת 1 כמועמדה בבחירות לראשות העיר והוא הראשון ברשימתה למועצת העיר" (סעיף 9 לעתירה).

3. עוד טוענים במסגרת זאת כי המשיבה מציגה על פרסומים מטעמה את האותיות "רח" כפתק הצבעה שלה, ונוכח העובדה ששם משפחתו של העותר 3 מתחיל באותיות אלה, המשיבה מטעה את ציבור הבוחרים. לטענתם, השימוש באותיות קושרת באופן אסור בין שם המשיבה לשם העותר 3, והשימוש בסיסמא במסגרת הפרסומים "ביחד מובילים את העיר", מלמד גם הוא על שיתוף פעולה בין השניים. עוד לעניין זה, טוענים העותרים כי הסיסמא "יוצרת רושם מוטעה ומצג שווא לפיהם ראש העיר, מר רחמים מלול ביחד עם רשימת 'רחובותי' מתואמים וכי קיימת ביניהם הסכמה לגבי שיתוף פעולה בבחירות לראשות העיר ושיתוף פעולה עתידי לגבי ניהול העיר במועצת העיר, שתקום לאחר הבחירות. הסכמה או הבנה כאלה לא היו מעולם" (סעיף 8 לעתירה).

4. ביקשתי את תגובת המשיבה. בתשובתה, נטען כי דין העתירה להידחות. לטענתה, העותר 3 ומר מתן דיל, העומד בראשות המשיבה (אשר מתמודדת למועצה בלבד ולא לראשות העיר), ניהלו משא ומתן להכללתו של מר דיל ברשימתה של העותרת 1 בבחירות הקרובות. לטענתם, הוסכם בין השניים כי הם ימשיכו לשתף פעולה גם לאחר הבחירות. במסגרת זאת, מציינת המשיבה כי השניים נכחו במספר אירועים פומביים יחדיו, והעותר 3 הגיע לאירוע פרטי שקיים מר דיל.

5. לגופם של דברים, טוענת המשיבה כי סיסמת הבחירות "ביחד מובילים את העיר" נקבעה לפני זמן רב, והכוונה היא לשיתוף פעולה בין המשיבה לבין תושבי העיר, ללא קשר לעותר 3. לטענתם, "כבר עם תחילת הקמפיין ומתוך שהמשיב מחויב לבחוריו הפוטנציאליים ולכלל תושבי העיר, בגילויי ושיקפות מלאים, הובהר בכל פורום כי בדעת המשיב והרשימה בראשותו לתמוך במשיב 3 (צריך להיות "העותר 3" – "ס' ג") לראשות העירייה" (סעיף 11 לתשובה). לטענתה, זהו הרקע לפרסומים בגינם הוגשה העתירה.

6. בנוסף, טוענת היא כי היא נמנעה מלפרסם צילומים משותפים של מר דיל והעותר 3, והובהר במספר הזדמנויות כי המשיבה מתמודדת למועצה בלבד, ומר דיל אינו מתמודד לתפקיד ראש עיר. לטענתה, "לגיטימי ביותר, ואף רצוי, כי רשימה

המתמודדת למועצת העיר בלבד תבהיר מראש לקהל הבוחרים במי בכוונתה לתמוך כראש העיר שהרי נכון והגון יהא לאפשר לכל בוחר להחליט האם הוא מצביע למשיבה ולראש העיר עליו היא ממליצה, אם לאט עניין אשר אף עשוי לפגוע במשיבה במידה ומדובר במצביע התומך דווקא במועמד אחר לראשות העירייה" (סעיף 20 לתשובה).

7. לעניין השימוש באותיות "רח", טוענת המשיבה כי האותיות אושרו כאותיות שיתנוססו על פתקי ההצבעה מטעמה, ומדובר בשתי האותיות הראשונות של המפלגה. לפיכך, אין בשימוש באותיות אלה בפרסומיה כדי להטעות. עוד טוענת היא כי העותרת 1 בעצמה אישרה לה לעשות שימוש באות "ח".

8. לבסוף, טוענת המשיבה כי בעיר קיימות שתי סיעות נוספות שמפרסמות פרסומים הכוללים את שם הסיעה ושמו של העותר 3 יחדיו. עם זאת, העותרים בחרו שלא להגיש עתירות נגד סיעות אלה.

דיון והכרעה

9. דין העתירה להתקבל בחלקה. בתר"מ 63/20 צור נ' נחמני (14.8.2013) (להלן: עניין צור) נקבע כי:

"כבר נקבע לא פעם כי אחת מתכליותיו המרכזיות של חוק הבחירות, ובצידה – סמכותו של יושב ראש הוועדה ליתן צו – היא בגין דבר תעמולה המהווה הטעיית הציבור... סמכות זו עולה מתכליתו הכללית של חוק הבחירות, ומעוגנת בסעיף 13 לחוק הבחירות אשר קובע כי "לא תהא תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה בצורה או בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת או למענה" (השוו: תב"כ 38/19 רשימת הליכוד ביתנו נ' רשימת הבית היהודי (17.1.2013), השופט א' רובינשטיין)" (שם, פסקה 26 להחלטתי).

10. עוד קבעתי בעניין צור, כי המבחן לשם קביעה אם פרסום מהווה הטעייה הוא מבחן הוודאות הקרובה (שם, פסקה 28). לאחרונה, בתר"מ 94/20 פיירברג נ' סיעת הליכוד נתניה (9.9.2013), ניתן צו מניעה נגד המשיבה בגין הסיסמא "מרים צריכה ליכוד חזק", משום שקבעתי כי היא "תטעה את ציבור הבוחרים לחשוב כאילו שתי המפלגות מתמודדות בזיקה ביניהן" (שם, פסקה 7).

עמוד 3 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

11. עיינתי בפרסום שצירפו העותרים לעתירה. למען שלמות התמונה, החלטתי לצרפו להחלטתי זו:

12. לטעמי, קיימת ודאות קרובה כי בוחר יבין מפרסום זה כי רחמים מלול וסיעת 'רחובותי' קשורים. חמור מכך – לטעמי, קיימת ודאות קרובה כי בוחר יבין מפרסום זה כי השניים אחד הם – קרי, כי רחמים מלול הוא מתמודד בסיעת 'רחובותי'. השימוש בסיסמא "ביחד מובילים את העיר" מחזק מסקנה זו, שעולה גם במנותק ממנה נוכח הצמדת שני הפתקים.

13. אמנם, המשיבה טוענת כי קיים שיתוף פעולה בין העותר 3 לבין העומד בראשה, אולם, העותרים מכחישים טענה זו. ניתן להניח כי אילו כך אכן היה המצב, כפי שטוענת המשיבה, העתירה לא הייתה מוגשת מלכתחילה. יותר מכך, הפרסום מעלה חשש כי כאמור לעיל, בוחר יבין ממנו כי העותר 3 הוא חלק מרשימת המשיבה לבחירות הקרובות. במקרה מעין זה, שאלת שיתוף הפעולה בין השניים כלל אינה רלוונטית.

14. לעניין השימוש באותיות "רח", לאחר שמנהל הבחירות אישר למשיבה לעשות שימוש באותיות אלה בפתקי הבחירות שלה, לא ניתן לטעון כי שימוש באותיות אלה הוא בגדר הטעיה. אזכיר, בסמכות מנהל הבחירות שלא לאשר אותיות בגין הטעיה, ועל החלטה זו ניתן לערער לבית המשפט לעניינים מנהליים (סעיפים 39(ז) ו-42 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הרשויות המקומיות)). לא זו אף זו, נוכח זכות הקדימה לעותרת 1 בכל הנוגע לפתקים הנושאים את האותיות "מחל"

עמוד 4 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

(ראו: סעיף 39(ב) לחוק הרשויות המקומיות), נובע כי העותרת 1 אכן אישרה למשיבה לעשות שימוש באות "ח".

15. לעניין טענות המשיבה כי קיימות מפלגות נוספות שמפרסמות פרסומים דומים, בפני העותרים פתוחה הדרך להגיש עתירה בעניין פרסומים אלה ככל ולעמדתם מדובר גם כן בפרסומים אסורים. כך או כך, אין זה מעלה או מוריד מעצם העובדה שהפרסומים מטעם המשיבה מהווים הטעיה.

16. לפיכך, ניתן בזאת צו האוסר על המשיבה לעשות שימוש בשמו של העותר 3 בפרסומים מטעמה.

17. סוף דבר, העתירה מתקבלת בחלקה כאמור לעיל. בנסיבות העניין, המשיבה תישא בהוצאות העותרים בסכום של 8,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ט בתשרי התשע"ד (3.10.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20